

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΕ'

Συνδρομή ἑτησίαν: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρξονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκ τούτου ἔτους καὶ εἰναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Ἀγγέλου 9

15 Μαΐου 1883

Ὁ Λουδοβίκος Ἀλεβὺ (Ludovic Halévy), οὗτινος κάλλιστον ἔργον ἀρχόμεθα σήμερον δημοσιεύοντες ἐν μετὰ-σώσει, ἐγεννήθη τῷ 1834. Νεώτατος ἔτι, διοικητικὸς ὢν ὑπάλληλος, ἔγραψε κωμωδίας τινὰς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Jules Servières, εὐμνῶς κριθείσας. Ἀκτάτῃ-τον δ' αἰσθανόμενος κλίσιν πρὸς τὴν κωμωδίαν παρητήθη τὴν θέσιν αὐτοῦ ὅπως δλοσχερῶς εἰς ταύτην ἀφοσιωθῇ. Κατὰ τὸν τριακονταῆτη δὲ σχεδὸν φιλολογικὸν αὐτοῦ βίον συνέγραψεν ἔργα διὰ τὰς σκηνὰς πάντων τῶν ἐν Πα-ριείοις θεάτρων ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων, ἰδίᾳ δὲ μετὰ τοῦ Ἑρρίκου Μεϊλᾶ, μεθ' οὗ συνέγραψε τὰς καλλίστας καὶ εὐφυστάτας τῶν κωμωδιῶν αὐτοῦ, ὧν ἔνιαι ἑκατον-τάκις καὶ διακοσίαις ἐπανελημμένως χειροκροτούμεναι παρεστάθησαν. Αἱ κωμωδίαὶ αὗται ἐκτὸς τῆς μεγάλης πρωτοτυπίας περὶ τὴν εὐρεσιν καὶ πλοκήν, ἐκτὸς τῆς σπινθηροβολούσης εὐφρολογίας, ἔχουσι καὶ τοῦτο τὸ ἰ-διάζον, ὅτι ἐμπερικλείουσιν σκηνὰς τοῦ συγχρόνου παρι-σινοῦ βίου μετὰ μεγίστη: δυνάμει, ἀληθείας καὶ ζωῆς, ὑπὸ τὴν ἐλαφρὴν καὶ χαρίεσσαν αὐτῶν περιβολὴν βθεῖν ὑποκρυπτούσας παρατήρησιν καὶ μελέτην τῆς κοινωνίας. Τελευταῖον ὁ Λουδοβίκος Ἀλεβὺ, ἀποχωρισθεὶς τοῦ συ-νεργάτου αὐτοῦ Μεϊλᾶ, καὶ ἀπαρνηθεὶς διὰ παντός, ὡς εἰκάζεται, τὸ θέατρον, ἐπεδόθη εἰς τὸ διήγημα, καὶ βρα-δύτερον εἰς τὴν μυθιστορίαν. Ἐδημοσίευσεν δὲ σειράν χα-ριστᾶτων διηγημάτων ὑπὸ τοῦς τίτλους «Εἰσβολή», «Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Καρδινᾶλ», «Αἱ μικραὶ Καρδινᾶλ», ἅτινα κατέστησαν περιώνυμα διὰ τοὺς ἐν αὐτοῖς πα-ρουσιαζομένους τύπους, περιεργατούτους, ἀλλ' ἀληθεῖς καὶ ζωντανούς. Ταῦτα ἐπεχολούθησεν ὁ «Ἐξ ἔρωτος γά-μος», ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ μεσόβαθρον, δι-οὗ ὁ Ἀλεβὺ ἀπὸ τοῦ διηγήματος μετέβη εἰς τὴν μυθι-στορίαν. Τὸ ἐπόμενον αὐτοῦ ἔργον πράγματι εἶνε μυθι-στορία, δημοσιευθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο κόσμων», ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ πατὴρ Κωνσταν-τῖος» (Labbé Constantin), θελκτικώτατον καὶ ἐπα-γωγώτατον ἔργον, οὗ μετὰφρασιν παρέχομεν τοῖς ἀνα-γνώσταίς ἡμῶν. Ἡ κριτικὴ μετὰ πολλῶν εὐφημιῶν ὑπε-δέξατο αὐτὸ, ὡς καὶ τὴν ἄρτι ἐκδοθεῖσαν «Κρικέττην», ἀνευρούσα ἐν ἀμφοτέροις τὰ μεγάλα καὶ ἀδαφλονεῖκητα φιλογηκῆ προσόντα τοῦ συγγραφέως. Θεωρεῖται δὲ ὁ Ἀλεβὺ ὡς ὁ κατ' ἑξοχὴν ἀντιπρόσωπος τοῦ παρισινοῦ πνεύματος, τῆς ἰδιαίτηρας, ἀορίστου καὶ λεπτῆς ἐκείνης εὐφυΐας, ἣν Γάλλοι συγγραφεὺς ὠνόμασε πα ρι σί ν η ν (parisine). Ἐκ τοῦ δραματικοῦ αὐτοῦ σταδίου εἰςκομί-σας εἰς τὸ διήγημα καὶ εἰς τὴν μυθιστορίαν τὴν γοργό-τητα τῆς δράσεως, τὴν πυκνὴν τῶν σκηνῶν ἐναλλαγὴν, τὴν φυσικότητα τοῦ διαλόγου, δείκνυται ἐν πάσι τοῖς δι-ηγηματικοῖς ἔργοις αὐτοῦ συγγραφεὺς καλλιτέχνης, ἀ-ποτυπῶν θελκτικὴν τινὰ ὁμαλότητα καὶ ἀφέλειαν εἰς τὴν φράσιν του καὶ ἐξάρετον χάριν εἰς τὴν ἀφήγησίν του. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀλεβὺ ἐγένετο προσφιλέστατος τῶν αἰσθη-τικῶν μυθιστοριογράφων καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ δημοτικώ-τατα, ἰδίᾳ δὲ «Ὁ πατὴρ Κωνσταντῖος», προσεγγίζων ἡ-δὴ εἰς τὴν πεντηκοστὴν ἔκδοσιν, καὶ ἡ «Κρικέττη» ἥς ἐν διαστήματι δύο περίπου μηνῶν ἐπωλήθησαν τριάκον-τα χιλιάδες ἀντιτύπων. Ἡ «Ἑστία» ἐκτὸς τοῦ «Πατρὸς

Κωνσταντίου», ἐδημοσίευσεν πέρυσιν καὶ τὸν «Ἐξ ἔρωτος γάμον», οὗ ἀντάξιον, τὸν «Γύφλης περιωπῆς γάμον», ἄρτι δημοσιευθέντα ὡς ἀντίρροπον τοῦ προηγουμένου θέλει δημοσιεύσει προσεχῶς.

Σ.τ.Δ.

Ο ΠΑΤΗΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

[Μυθιστορία Ἀ. Ἀλεβὺ. — Μετάφρασις Π. Ι. Φέριπου].

Βήματι ἀκμαίῳ ἔτι καὶ στερεῷ γέρονι ἱερέως ἐβάδιζεν ἐπὶ τῆς κονιορτώδους ὁδοῦ καὶ ὑπὸ καυστικώτατον ἥλιον. Πρὸ τριάκοντα καὶ ἐπέ-κεινα ἐτῶν ὁ πατὴρ Κωνσταντῖος ἦτο ἐφημέ-ριος τοῦ μικροῦ ἐκείνου χωρίου, ὅπερ ἐκοιμᾶτο ἐκεῖ ἐν τῇ πεδιάδι, παρὰ τὴν ὄχθην ῥυακίου ὀνομαζομένου Λιζόττης.

Ὁ πατὴρ Κωνσταντῖος ἀπὸ ἐνὸς ἡδὴ τετάρ-του τῆς ὥρας ἐπορεύετο κατὰ τὸ μήκος τοῦ ταίχου τῆς ἐπαύλεως Λογγεβᾶλ, φθὰς δὲ πρὸ τῆς ὑψηλῆς καὶ ὀγκώδους κυγλιωτῆς πύλης, στηριζομένης ἐπὶ δύο στύλων ὀγκωδωστάτων ἐκ παλαιῶν λίθων ὑπὸ τοῦ χρόνου κατημα-ρωμένων καὶ ἐφθαρμένων, ἔστη καὶ περίλυπος παρετήρησε δύο πελωρίους ἀγγελίαις κυανῆς ἐ-πικεκολλημένας ἐπὶ τῶν στύλων.

Αἱ ἀγγελίαι δ' ἐκείναι ἀνήγγελλον ὅτι τῇ 18 Μαΐου 1881, ἡμέρᾳ τετάρτῃ τῆς ἐβδομάδος, περὶ ὥραν 1 μ. μ. ἔμελλον νὰ ἐκθεῶσιν εἰς πλειστηριασμὸν ἐν τῇ πλησίον πόλει Σουβινῇ αἱ κτήσεις τοῦ Λογγεβᾶλ, εἰς τέσσαρα τμήματα διαιρούμεναι: ἦσαν δὲ ταῦτα τὰ τμήματα τὰ ἐξῆς:

Α' Ἡ ἐπαυλις Λογγεβᾶλ, μετὰ τῶν ἐξαρτη-μάτων αὐτῆς, λαμπρῶν δεξαμενῶν, εὐρυχώρων, χιλίων πεντακοσίων στρεμμάτων περιτετειχι-σμένων, διατεμνομένη ὑπὸ τοῦ ποταμίου Λι-ζόττης. Πρώτη προσφορὰ ἐξακόσιαι χιλιάδες φράγκων.

Β' Τὸ κτῆμα τοῦ Λευκοῦ στεφάνου, τρισχι-λίων στρεμμάτων. Πρώτη προσφορὰ πεντακόσιαι χιλιάδες φράγκων.

Γ' Τὸ κτῆμα Ροζερᾶν, δισχιλίων καὶ πεντα-κοσίων στρεμμάτων. Πρώτη προσφορὰ τετρακό-σιαι χιλιάδες φράγκων.

Δ' Μέγα καὶ παλαιὸν δάσος τῆς Μιόννης,

τετρακισχιλίων στρεμμάτων. Πρώτη προσφορά πεντακόσια πενήκοντα χιλιάδες φράγκων.

Τῶν τεσσάρων δὲ τούτων ἀριθμῶν τὸ ἄθροισμα κάτω τῆς ἀγγελίας ἐδηλοῦτο διὰ τοῦ οὐκ εὐκαταφρονήτου ἀριθμοῦ δύο ἑκατομμυρίων καὶ πεντακοσίων χιλιάδων φράγκων.

Ἐμελλε λοιπὸν νὰ διαμελισθῇ ἡ θαυμασία ἐκείνη κτῆσις, ἥτις ἀπὸ δύο ἤδη ἑκατονταετηρίδων διαφυγοῦσα τὸν διαμελισμὸν, μετεβίβζετο ἀκεραία ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ Λογγεβάλ. Ἐλεγε δὲ ἡ ἀγγελία ὅτι μετὰ τὴν προσωρινὴν κατακύρωσιν τῶν τεσσάρων τμημάτων, ἔμελλε μετὰ ταῦτα νὰ ἐκτεθῇ εἰς πλειστηριασμὸν τὸ σύνολον τῶν κτήσεων· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ποσὸν ἦτο μέγα, οὐδεὶς ἀγοραστὴς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἤθελεν ἐμφανισθῇ.

Ἡ μαρκησία Λογγεβάλ εἶχεν ἀποθάνῃ πρὸ ἑξ μηνῶν· τῷ 1873 ἐστερήθη τοῦ μονογενοῦς αὐτῆς υἱοῦ, Ροβέρτου Λογγεβάλ, κληρονόμοι δὲ ἦσαν οἱ τρεῖς ἔγγονοι τῆς μαρκησίας ὁ Πέτρος, ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Καμίλλη. Ἦναγκάσθησαν δὲ νὰ πωλήσωσι τὰς κτήσεις, ἐπειδὴ ἡ μὲν Ἑλένη καὶ ἡ Καμίλλη ἦσαν ἀνήλικες, ὁ δὲ Πέτρος, νέος τριῶν καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, τοσοῦτον ἦτο ἄσωτος, ὥστε κατεσπατάλησεν ἤδη τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας του καὶ οὐδὲ νὰ διανοηθῇ κἂν ἡδύνατο περὶ ἀνακτήσεως τῶν κτήσεων Λογγεβάλ.

Ἦτο μεσημβρία. Μετὰ μίαν ὥραν ἡ ἑπαυλις Λογγεβάλ θὰ ἔχῃ νέον κύριον, καὶ τίς ἄρα γε νὰ εἶνε ὁ κύριος οὗτος; Τίς γυνὴ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ ἔμελλε νὰ καταλάβῃ παρὰ τὴν ἐστίαν τὴν θέσιν τῆς μαρκησίας, τῆς γηραιᾶς φίλης τοῦ ἀτυχοῦς ἐφημερίου; Ἐκείνη ὠκοδόμησε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου, ἐκείνη ἀνεδέχετο τὴν προμῆθειαν καὶ συντήρησιν τοῦ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ φαρμακείου, τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τῆς Παυλίνης, τῆς θεοραπίνης τοῦ ἐφημερίου. Ἐκείνη δις τῆς ἐβδομάδος ἐν τῷ μεγάλῳ αὐτῆς ὀχήματι, μεστῷ παιδικῶν ἐνδυμάτων καὶ χονδρῶν μαλλίνων ἐσφορίων, ἤρχετο καὶ παρελάμβανε τὸν πατέρα Κωνστάντιον γὰ βροῦν γὰ κυνηγήσουν, ὡς ἔλεγε, τοὺς πτωχοὺς.

Καὶ ταῦτα διανοοῦμενος ὁ γηραιὸς ἱερεὺς ἐπανέλαβε τὴν πορείαν του. . . Ἐπειτα δὲ διελογίζετο — ἔχουσι δὲ καὶ οἱ ἀγιώτατοι τῶν ἀνθρώπων τὰς ἀδυναμίας των — διελογίζετο, λέγω, καὶ τὰς διὰ μιᾶς ἐξαφηνιζομένας τριακοντούτιδας αὐτοῦ συνηθείας· κατὰ πᾶσαν Πέμπτην ἐγευματίζεν ἐν τῇ ἐπαύλει. . .

Ἡ μικρὰ Καμίλλη—ἦτο δὲ ὀκτὼ ἐτῶν—ἐρχομένη ἐκάθιζεν ἐπὶ τῶν γονάτων του καὶ τῷ ἔλεγε·

— Ἐξέρετε; ἐγὼ θέλω εἰς τὴν ἐκκλησίαν σας νὰ ᾠδῶ καὶ ἡ μαμά θὰ τὴν στολίσῃ τὴν ἐκκλησίαν μὲ λουλούδια, ποὺ θὰ φαίνεται ὅσον ὁμορφὴ περιβολάκι.

Ἡ Ἀγία Τράπεζα, ἡ ἄλλοτε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην κατὰμεστος ἀνθέων ἐκ τοῦ ἀνθοκομείου τῆς ἐπαύλεως, ἤδη ἐκοσμεῖτο δι' ὀλίγων τινῶν εὐτελῶν ἀνθοδεσμῶν. Ἄλλοτε κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐορτὰς ἡ νεῆνις Ἐβέρτ, ἡ ἀναγνώστρις τῆς δεσποίνης τοῦ Λογγεβάλ, ἐρχομένη εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔκρουε τὸ ἀρμόνιον, δῶρον τῆς μαρκησίας. . . Σήμερον δὲ τὸ δῦμοιρον ἀρμόνιον σιωπηλὸν δὲν συνῶδευε πλέον τὴν φωνὴν τῶν ψαλτῶν καὶ τὰ ἄσματα τῶν παιδῶν. Ἡ κυρία Μπαρμπῶ ἡ διευθύντρια τοῦ ταχυδρομείου ἦτο ὀλίγον τι μουσουργός, καὶ μετὰ χαρὰς θὰ ἐλάμβανε τὴν θέσιν τῆς κυρίας Ἐβέρτ, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα, φοβουμένη μὴ χαρακτηρισθῇ ὡς κληρικόφρων καὶ καταγγεληθῇ εἰς τὸν δήμαρχον, ὅστις ἦτο ἐλευθερόφρων, καὶ τοῦτο θὰ ἐβλάπτε βεβαίως τὴν προαγωγὴν τῆς.

Ταῦτα διανοοῦμενος ἀντιπαρῆλθεν ὅλον τὸ μήκος τοῦ τείχους τοῦ μεγάλου κήπου, οὗ πᾶσα γωνία καὶ πᾶσα καμπὴ ἦσαν οικειότατά εἰς τὸν γηραιὸν ἐφημέριον. Ἦδη δὲ ἐβάδιζε παρὰ τὴν ὄχθην τῆς Λιζόττης· ἐκείθεν τοῦ ποταμίου ἐξηπλοῦντο οἱ λειμῶνες, ἔτι δὲ πέραν ὑψοῦτο τὸ μέγα καὶ πυκνὸν δάσος τῆς Μιόννης. Νὰ κατακερματισθῶσιν . . . αἱ κτήσεις ἔμελλον νὰ κατακερματισθῶσι! . . . Καὶ ἡ καρδιά τοῦ δυσμαίρου ἱερέως κατεσπαράσσετο. Ἀπὸ τριακονταετίας ἐθεώρει πάντα ταῦτα ὡς ἐν ὅλον ἀποτελοῦντα, ὡς ἐν σῶμα, καὶ τρόπον τινὰ ὡς περιουσίαν του. Εὐρισκόμενος ἐντὸς τῶν γαιῶν τοῦ Λογγεβάλ ἠσθάνετο ὅτι εὐρίσκεται ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ γαίαις. Πλέον δὲ ἡ ἀπάξ τῷ συνέβη νὰ σταθῇ πρὸ ἀπεράντου ἀγροῦ, νὰ ἀνασπάσῃ ἓνα στάχυν μεστὸν καὶ ἐκκοκίζων αὐτὸν νὰ εἴπῃ:

— Πάει καλὰ! εἶνε ὥριμος ὁ σῖτος καὶ ἐξαίρετος. Ἐφέτος θὰ ἔχωμεν συγκομιδὴν ἀξίολογον.

Καὶ περιχαρὴς ἐπανέλαμβανε τὴν πορείαν του διὰ τῶν ἀγρῶν του, τῶν νομῶν του, τῶν λειμῶνων του. Συντόμως δ' εἶπε ὅλος αὐτοῦ ὁ βίος, πᾶσαι αἱ ἔξεις καὶ πᾶσαι αὐτοῦ αἱ ἀναμνήσεις ἦσαν συνδεδεμέναι πρὸς τὰς κτήσεις ἐκείνας, ὧν ἡ ὑστάτη ὥρα ἤγγικεν ἤδη.

Ὁ ἐφημέριος διέκρινε μακρόθεν τὸ κτῆμα τοῦ Λευκοῦ στεφάνου, οὗ αἱ ἐξ ἐρυθρῶν κεράμων στέγαι ἐφαίνοντο ζωηρόταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πρασίνου χρώματος τῶν πυκνῶν καὶ ὑψιγώνων δένδρων τοῦ δάσους. Καὶ ἐκεῖ δὲ ὁ ἱερεὺς εὐρίσκετο ὡς ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κτήματι. Διότι ὁ ἐπιστάτης τῆς μαρκησίας, ὁ Βερνάρδος, ἦτο φίλος του, καὶ ὁσάκις ὁ γηραιὸς ἐφημέριος ἐξήρχετο εἰς ἐπίσκεψιν τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀσθενούντων, καὶ τὸν κατελάμβανεν ἡ νύξ καταπεποιημένον καὶ αἰσθανόμενον τοὺς μὲν πόδας του ὑποτρέμοντας, τὸν δὲ στόμαχον

ἐνοχλούμενον ὑπὸ ἐλαφρῶν σπασμῶν, κατέλυεν εἰς τὸ κτῆμα καὶ ἐδείπνει μετὰ τοῦ ἐπιστάτου· καὶ μετὰ τὸ φαγεῖν ὁ Βερνάρδος ἐξεύγυνε τὴν γηραιάν μέλαιναν φορβάδα του εἰς τὸν μικρόν του δίφρον καὶ μετέφερε τὸν ἐφημέριον εἰς Λογγεβάλ. Καθ' ὁδὸν δὲ ἐφλυάrouν καὶ συνεζήτουν μετὰ πολλῆς σφοδρότητος. . . Καὶ ὁ μὲν ἐφημέριος ἐπέπληττε τὸν ἐπιστάτην διότι δὲν ε-φοίτα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὗτος δὲ ἀπεκρίνετο:

— Ἡ γυναῖκά μου καὶ τὰ κορίτσια μου πηγαίνουν γιὰ 'μένα. . . Ἔτσι τὸ ἔχουμ' ἐμεῖς, δέσποτά μου. Ἡ γυναῖκες βασιτοῦν τῇ θρησκείᾳ, καὶ θὰ ἀνοίξουν καὶ 'ς ἐμᾶς τὰς πόλεις τοῦ Παραδείσου.

Καὶ μετὰ κακεντρεχεῖας προσέθετε μαστιζῶν ἐλαφρά τὴν φορβάδα :

— Ἄν ὑπάρχη!

Ὁ δὲ γηραιὸς ἱερεὺς ἀναπηδῶν ἐν τῷ μικρῷ δίφρῳ :

— Πῶς !, ἀνεφώνει, ἂν ὑπάρχη ; Ἀλλὰ βεβαίως ὑπάρχει !

— Τότε λοιπὸν θὰ εἴσθε μέσα, δέσποτά μου. Σεῖς λέτε πῶς δὲν εἶνε βέβαιον. . . μὰ καὶ ἐγὼ σὰς λέγω ὅτι εἶνε. . . Θὰ εἴσθε μέσα ! Θὰ εἴσθε μέσα ! Θὰ στέκεσθε 'ς τὴ θύρα καὶ θὰ ἔχετε τὸν νοῦ σας νὰ ἰδῆτε κἀνένα ἐνορίτη σας. . . Καὶ θὰ λέτε 'ς τὸν Ἅγιον Πέτρον . . . ὁ Ἅγιος Πέτρος ἀλήθεια δὲν κρατεῖ τὰς κλειδας τοῦ Παραδείσου ;

— Ναί, ὁ Ἅγιος Πέτρος.

— Λοιπὸν, θὰ του εἰπῆτε τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἂν τον ἰδῆτε πῶς ἐτοιμάζεται νὰ μου σφαλῇ τὴ θύρα, ἐπειδὴ τάχα καὶ δὲν ἐπήγαινα τακτικὰ 'ς τὴν ἐκκλησίαν, θὰ του εἰπῆτε «Μπᾶ ! ἄφησέ τον καὶ δὲν πειράζει. . . Εἶνε ὁ Βερνάρδος, ἐπιστάτης τῆς κυρίας μαρκησίας, καλὸς ἄνθρωπος. Αὐτὸς ἦτον καὶ δημοτικὸς σύμβουλος καὶ ἐψήφισε νὰ μείνουν ἡ κζλογρηδὲς ποῦ ἤθελαν νὰ τῆς διώξουν ἀπὸ τὸ δῆμα». Τότε ὁ Ἅγιος Πέτρος θὰ συγκινηθῇ καὶ θὰ μου εἰπῇ: «Ἄς εἶνε ! ἔμβα, Βερνάρδε, ἄς ἔχῃς χάρι, νὰ μὴ χαλάσουμε τὸ χατῆρι τοῦ ἁγίου ἐφημερίου», ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ ἦτο νὰ εἴσθε ἐφημέριος, καὶ μάλιστα ἐφημέριος τοῦ Λογγεβάλ. Εἰ δὲ μὴ τί τον θέλετε τὸν Παραδείσον, ἂν δὲν εἴσθε καὶ ἐφημέριος τοῦ Λογγεβάλ ;

Ἐφημέριος τοῦ Λογγεβάλ, μάλιστα, διότι ἐκ νεότητός του ἦτο, οὐδέποτε δὲ ἐπεθύμησεν ἄλλο τίποτε, οὐδὲ ἠθέλησε. Τρεῖς ἢ τετράκις τῷ ἐγένοντο προτάσεις περὶ μεταθέσεως εἰς ἀνωτέρας θέσεις καὶ ἐπικερδωτέρας, ἀλλ' αὐτὸς ἀπεποιήθη, διότι ἡγάπα τὴν μικράν του ἐκκλησίαν, τὸ μικρόν του χωρίον, τὸ μικρόν του πρεσβυτέριον, διότι ἐκεῖ ἦτο μόνος, ἡσυχος, τὰ πάντα ἐκτελὼν αὐτὸς, περιοδεύων ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὑπὸ τὴν βροχὴν, ὑπὸ τὸν ἀνεμὸν, ὑπὸ τὴν χάλαν. Καὶ τὸ μὲν σῶμά του ἦτο ἀπεσκλη-

ρυμένον ὑπὸ τῶν πόνων καὶ τῶν ἀγώνων, ἀλλ' ἡ ψυχὴ του διέμενεν ἡρεμὸς καὶ τρυφερά.

Ἐξῆ ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ του, μεγάλη χωρικὴ οἰκία χωριζομένη ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ μόνου τοῦ νεκροταφείου. Ὅσακις ἀνέβαινε τὴν κλίμακα ἵνα ἀπλώσῃ τοὺς κλάδους τῶν ἀπιδεῶν καὶ τῶν ῥοδακινεῶν του, διέκρινεν ὑπεράνω τοῦ σάγματος τοῦ τοίχου τοὺς τάφους, ἐφ' ὧν ἀπῆγγειλεν ἄλλοτε τὰς ὑστάτας εὐχὰς καὶ ἐπέρριψε τὰς πρώτας πτυαριὰς τοῦ χώματος. Τότε δὲ ταυτοχρόνως ἐν ᾧ εἰργάζετο διευθετῶν τοὺς κλάδους, ἔλεγε νοερῶς σύντομον εὐχὴν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν νεκρῶν ἐκείνων, περὶ ὧν ὑπώπτευεν ὅτι ἐκρατοῦντο ἔτι ἐν τῷ Καθαρτηρίῳ¹. Ἡ πίστις τοῦ γηραιοῦ ἐφημερίου ἦτο εὐλικρινὴς καὶ ἡρεμὸς.

Ἀλλὰ μετὰ τῶν τάφων ἐκείνων ὑπῆρχε τάφος, ὃν μάλλον ἐπεσκέπτετο καὶ ὑπὲρ οὗ συχνότερον ἐδέετο. Ὁ τάφος τοῦ παλαιοῦ φίλου του, τοῦ ἱατροῦ Ραινάλδου, ἐκπνεύσαντος ἐν ταῖς ἀγκαλίαις του τῷ 1871, καὶ πῶς ἐκπνεύσαντος ! Ὁ ἱατρὸς ὅμοιος τῷ Βερνάρδῳ οὐδέποτε ἤρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐδ' ἐξωμολογήθη ποτέ. Ἀλλ' ἦτο ὅμως ἀνὴρ ἀγαθώτατος, ἐλεήμων, σφόδρα συμπαθὴς τοῖς πάσχουσι ! . . . Ἡ μόνη δὲ μέριμνα καὶ ὁ μόνος φόβος τοῦ ἐφημερίου ἦτο, ποῦ ἄρα γε νὰ εὐρίσκηται ὁ φίλος του Ραινάλδος ; Ἐπειτα δὲ ἐνθυμούμενος τὸν ἔντιμον βίον τοῦ ἀγροτικοῦ ἱατροῦ, τὸ θάρρος αὐτοῦ καὶ τὴν αὐταπάρησιν, ἐνθυμούμενος τὸν θάνατόν του, καὶ μάλιστα τὸν θάνατόν του ! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν :

— Ἐν τῷ Παραδείσῳ ! δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε ἄλλοῦ. Ὁ πανάγαθος Θεὸς πιθανὸν νὰ τον ὑπέβαλεν ὀλίγον εἰς τὸ Καθαρτήριον. . . ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν τύπον. . . καὶ μόλις μετὰ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας θὰ τον ἀνέστυρεν ἔξω. . .

Ταῦτα πάντα διανοεῖτο ὁ γηραιὸς ἐφημέριος ἐν ᾧ ἐπορεύετο πρὸς τὴν πόλιν Σουβινὴν, ἵνα μάθῃ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς μαρκησίας τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἵνα μάθῃ τίνες ἦσαν οἱ νέοι κύριοι τοῦ Λογγεβάλ. Τῷ ὑπελείπετο δὲ νὰ δικινύσῃ ὁδὸν ἐνὸς χιλιόμετρον ἵνα φθάσῃ εἰς τὰς πρώτας οἰκίας τῆς πόλεως. Διερχόμενος δὲ ἔξω τοῦ κήπου Λαβάρδεν ἤκουσεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του φωνὰς προσκαλοῦσας αὐτόν.

— Πάτερ Κωνστάντιε ! Πάτερ Κωνστάντιε !

Πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ περιβόλου τοῦ κήπου, κατέληγε δενδροστοιχία μακρὰ φυλῶν καὶ ἀπετελεῖτο μικρὸν δῶμα, ὃ δὲ ἐφημέριος ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδεν ἐπὶ τοῦ δώματος τὴν κόμησσαν Λαβάρδεν καὶ τὸν υἱὸν τῆς Παῦλον.

— Ποῦ πηγαίνετε, ἅγιε δέσποτα ; ἡρώτησεν ἡ κόμησσαν.

1. Καθ' ὃ οἱ Δουτικοὶ δοξάζουσι.

— Εἰς τὴν Σουβινὴν νὰ μάθω . . .

— Καλὲ μείναι· ἐδῶ . . . Ὁ κύριος Λαρνὰκ θὰ ἔλθῃ μετὰ τὸ τέλος τοῦ πλειστηριασμοῦ νὰ μ' ἀναγγεῖλῃ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ πατὴρ Κωνστάντιος ἀνέβη ἐπὶ τοῦ δώματος.

Ἡ Γερτρούδη Λαννιλίς, κόμησσα Λαβαρδέν, ὑπῆρξε γυνὴ δυστυχιστάτη. Δεκαοκταετίς διέπραξεν ἀκρισίαν, τὴν μόνην μὲν καθ' ὅλον αὐτῆς τὸν βίον, ἀλλ' ἀνεπανόρθωτον. Ὑπανδρεύθη ἐξ ἔρωτος, ἐν στιγμῇ ὁρμῆς καὶ ἐξάψεως καὶ θαυμασμοῦ τὸν κύριον Λαβαρδέν, νέον ἐκ τῶν ἐρασιμωτάτων καὶ τῶν εὐφροσυνωτάτων. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν τὴν ἠγάπα καὶ ἐνυμφεύετο ἐξ ἀνάγκης καὶ μόνον, διότι καταπαθήσας μέχρι καὶ τοῦ ὑστάτου ὀβολοῦ τὴν περιουσίαν του, ἔζη ἀπὸ διετίας ἡδὴ συντηρούμενος διὰ δανείων. Ἡ νεῆνις Λαννιλίς ἐγίνωσκε πάντα ταῦτα, ἀλλ' εἰς οὐδὲν αὐτὰ λογιζομένη ἔλεγε καθ' ἑαυτήν: «Θὰ τον ἀγαπῶ τόσον, ὥστε ἐπὶ τέλους θὰ μ' ἀγαπήσῃ καὶ αὐτός».

Ἐντεῦθεν δὲ προήλθον πάσαι αὐτῆς αἱ συμφοραί. Ἡ ὑπαρξίς αὐτῆς θὰ ἦτο πως ἀνεκτὴ, εἴην μὴ ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὸν ἄνδρα της. Ἀλλ' οὐδὲν διὰ τῆς ἀγάπης κατώρθωσε· διότι αὐτός, ἐνοχλούμενος μάλλον καὶ καταπιεζόμενος ὑπὸ τῶν ἀδικαλείπτων ἐνδείξεων τοῦ ἔρωτός της, ἐπανέλαβε τὸν πρότερον βίον του καὶ ἐξηκολούθησε διάγων ἐν ἄρχᾳ ἀταξία καὶ ἀσωτία. Πεντεκαίδεκα δὲ ὅλα ἔτη ὑπέφερεν ἡ κυρία Λαβαρδέν ἀνήκουστα μαρτύρια μετὰ καρτερίας, ἥτις μόνον πρὸς τὸ θεαθῆναι ἦτο ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ της, οὐδεμίαν εὐρίσκουσα ἀνακούφισιν, οὐδεμίαν θεραπείαν τοῦ ἔρωτος τοῦ κατασπαράσσοντος αὐτήν.

Ὁ κύριος Λαβαρδέν ἀπέθανε τῷ 1869 κα-
ταλιπὼν υἱὸν ἐτῶν δεκατεσσάρων, παρ' ᾧ ἀνε-
φαίνοντο ἤδη πάντα τοῦ πατρὸς του τὰ ἐλατ-
τώματα καὶ πάσαι αἱ χάριτες. Ἡ περιουσία
τῆς κυρίας Λαβαρδέν δὲν ἐκινδύνευσε μὲν κίν-
δυνον μέγαν, ἀλλ' ὅπως δὴποτε ὅμως ἔπαθε καὶ
ἡλαττώθη ὀλίγον· διότι ἡ κυρία Λαβαρδέν ἐ-
πώλησε τὸ ἐν Παρισίοις μέγαρον, καὶ ἀπωχω-
ρήσασα εἰς τὴν ἐξοχὴν ἔζη μετὰ πολλῆς τά-
ξεως καὶ οἰκονομίας, περὶ οὐδενὸς ἄλλου φρον-
τίζουσα ἢ περὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ υἱοῦ της.

Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα νέαι λῦπαι καὶ πικρίαι
τὴν ἀνέμενον. Ὁ Παῦλος Λαβαρδέν ἦτο νέος
εὐφύης, ἀξέεραστος καὶ ἀγαθός, ἀλλ' ἀνυπό-
τακτος ὅλως καὶ λίαν φυγόπνοος, ὥστε ἀπηλ-
πίσθησαν οἱ τρεῖς ἢ τέσσαρες αὐτοῦ διδάσκαλοι,
μάτην ἀγωνιζόμενοι νὰ ἐμβάλωσιν ἐμβριθές τι
καὶ σπουδαῖον εἰς τὴν κεφαλὴν του. Προσελθὼν
εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν ἀπερρίφθη καὶ
τότε ἤρχισε νὰ κατατρώγῃ ἐν Παρισίοις μετ'
ἀνυπολογίστου ταχύτητος καὶ ἀκρισίας τρια-

κοντακισμῦρια φράγκα. Μετὰ δὲ ταῦτα κατα-
ταχθεὶς εἰς τὸ πρῶτον σύνταγμα τῶν κυνηγῶν
τῆς Ἀφρικῆς, ἠτύχησε νὰ μετασχη εὐθὺς ἐξ
ἀρχῆς μικροῦ τινος ἀποσπάσματος ἀποστελλο-
μένου εἰς Σαχάραν, καὶ προσενεχθεὶς ἀνδρείως,
ἐγένετο τάχιστα λοχίας καὶ μετὰ τρία ἔτη
ἀνθυπολοχαγός· ἀλλὰ ἐν Ἀλγερίᾳ διατρίβων
περιέπεσεν εἰς τὸν ἔρωτα νεαρᾶς ἡθοποιού ἁ-
δούσης τὴν «Κόρην τῆς Ἀγγούς» ἐν τῷ ἐκεῖ
θεάτρῳ· καὶ ἐπειδὴ ἔλθεν ἡδὴ καὶ ἡ θητεία
του, παρητήθη τοῦ βαθμοῦ του καὶ παραλα-
βὼν τὴν νεκρὰν αὐοιδὸν ἀπῆλθεν εἰς Παρισίους,
ἐνθα μετ' οὐ πολὺ ἀντικατέστησεν αὐτὴν διὰ
τινος. . . ὀρχηστρίδος καὶ ταύτην διὰ τινος ἰ-
κωμοδοῦ καὶ τὴν κωμωδὸν διὰ τινος ἰππευ-
τρίας τοῦ Ἱπποδρόμου. Ἐζῆσε δὲ τὴν λαμ-
πρὰν ἄμα δὲ καὶ ἀθλίαν ζωὴν τῶν ἀργῶν ἀν-
θρώπων. . . Ἀλλὰ τρεῖς μόνον ἢ τέσσαρες μῆ-
νας διήρχετο ἐν Παρισίοις. Ἡ μήτηρ του τῷ
ἐχορήγει κατ' ἔτος πρὸς συντήρησίν του τρια-
κοντακισχίλια φράγκα, δηλώσασα ῥητῶς ὅτι
οὐδὲ ὀβολὸν θὰ λάβῃ περιπλέον πρὶν ἢ νυμφευ-
θῇ. Ἐκεῖνος δὲ ἐγίνωσκε καλῶς ὅτι ἡ μήτηρ του
πᾶν ὃ τι ἔλεγε καὶ τὸ ἐξετέλει ἀκριβέστατα. Λοι-
πὸν τί ἔκαμνε καὶ αὐτός; ἔδαπάνᾳ τὴν ἐτήσιαν
χορηγίαν του ἐν διαστήματι τριῶν μόνον μῆ-
νῶν μετὰξὺ Μαρτίου καὶ Μαΐου, ζῶν μετὰ πά-
σης λαμπρότητος καὶ δαπανηρᾶς πολυτελείας,
ἔπειτα δὲ ἐπανήρχετο πλησίον τῆς μητρὸς του
εὐπειθέστατος καὶ διηγε φρονιμώτατα, κατα-
γινόμενος εἰς τὸ κυνήγιον, τὴν ἀλιεσίαν καὶ τὴν
ἵππασίαν μετὰ τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ ἐν Σου-
βινῇ σταθεμένου συντάγματος τοῦ πυροβο-
λικοῦ.

Ὅτε ὁ πατὴρ Κωνστάντιος ἐκάθισεν ἀπέ-
ναντι τῆς κυρίας Λαβαρδέν :

— Δύναμαι, τῷ εἶπε, χωρὶς νὰ περιμένωμεν
νὰ ἔλθῃ ὁ κύριος Λαρνὰκ, νὰ σας εἶπω τὰ ὀνό-
ματα τῶν νέων κυρίων τοῦ Λογγεδάλ. Κατὰ
τοῦτο εἶμαι πολὺ ἡσυχῇ καὶ δὲν ἀμφιβάλλω
περὶ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τῶν συνδυασμῶν μας.
Διὰ νὰ μὴ καταντήσωμεν εἰς ἀνοήτους διαφο-
ράς, συνεφωνήσαμεν ὁ γείτων μου κύριος Λαρνὰκ,
ὁ κύριος Γαλλάρδ μέγας τραπεζίτης ἐν Παρι-
σίοις καὶ ἐγώ. Ὁ κύριος Λαρνὰκ θὰ λάβῃ τὴν
Μιόννην, ὁ κύριος Γαλλάρδ τὴν ἔπαυλιν τοῦ
Λευκοῦ στεγάδου, ἐγὼ τὴν Ροζεραίνην. Εἰξεύρω
ἐγώ, πάτερ Κωνστάντιε, ἀνησυχεῖτε περὶ τῶν
πτωχῶν σας. Ἀλλὰ μὴ σας μέλει. Οἱ Γαλλάρδ
εἶνε πλουσιώτατοι καὶ θὰ σας δίδουν πολλὰ
χρήματα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνη μακρόθεν ἐρχο-
μένη ἄμαξα ὑπὸ νέφους κανορτοῦ περικεκαλυμ-
μένη.

— Ἴδού ὁ κύριος Λαρνὰκ, ἀνεφώνησεν ὁ
Παῦλος. Ἐγνώρισα τοὺς ἵππους του· ὅπου νῆαι
— ἀνακούσας ὅτι οὗτος κινεῖται νῆαι ὅτι ἔκλινεν ἡ κεφαλὴ

Καὶ οἱ τρεῖς ἐν τάχει καταβάντες τοῦ δώματος εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ἴστατο ἡ ἀμαξία πρὸ τῆς ἐξωτερικῆς κλίμακος.

— Λοιπὸν ! ἠρώτησεν ἡ κ. Λαβαρδέν.

— Λοιπὸν ! ἀπεκρίθη ὁ κ. Λαρνάνκ, δὲν ἐὰν μιν τίποτε . . .

— Πῶς ! τίποτε ; ἀνεφώνησεν ἡ κ. Λαβαρδέν κάτωχρος καὶ σφόδρα συγκεκινημένη.

— Τίποτε, τίποτε, ἀπολύτως τίποτε, κἀνεὶς κάνεις .

Καὶ ὁ κ. Λαρνάνκ πηδήσας ἀπὸ τῆς ἀμαξίας διηγήθη τὰ γεγόμενα κατὰ τὸν πλειστηριασμόν.

— Τὰ πάντα, εἶπε, κατ' ἀρχὰς ἐβαδίζον κανονικώτατα. Ἡ ἔπαυλις κατεκυρώθη εἰς τὸν κ. Γαλλάρδ ἀντὶ 600,050 φράγκων, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ πλειοδότης . . . Πεντήκοντα δραχμῶν προσθήκη ἤρκεσε. Ἀλλὰ περὶ τοῦ Λευκοῦ στεφάνου συνήφθη μικρά τις μάχη, διότι ἡ πρώτη προσφορά αἱ 500,000 φράγκων ἀνέβησαν εἰς 520,000 καὶ νικητὴς ἀνεδείχθη πάλιν ὁ κ. Γαλλάρδ. Νέα μάχη καὶ ζωηρότερα συνάπτεται περὶ τῆς Ροζεραίνης, ἥτις τέλος κατακυροῦται ἐπ' ὀνόματί σας, κυρία μου, ἀντὶ 455, χιλιάδων φράγκων . . . καὶ ἐγὼ οὐδένα ἔχων ἀντίπαλον λαμβάνω τὸ δάσος τῆς Μιόννης, αὐξήσας τὴν πρώτην προσφορὰν κατὰ ἑκατὸ φράγκα. Τὰ πάντα ἐφαίνοντο τετελεσμένα, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ διαλυθῇ ἡ ὁμήγυρις. Οἱ περιεργοὶ περιεστοίχιζον τοὺς πράκτορας ἡμῶν ἐρωτῶντες τὰ ὀνόματα τῶν καθ' αὐτὸ ἀγοραστῶν. Ἐν τούτοις ὁ προϊστάμενος τοῦ πλειστηριασμοῦ παραγγέλλει σιωπὴν, καὶ ὁ κηρυξ κηρύττει τὴν διὰ μιᾶς πώλησιν καὶ τῶν τεσσάρων ὁμοῦ τμημάτων καὶ ὀρίζει ὡς πρώτην προσφορὰν δύο ἑκατομμύρια καὶ πενήκοντα ἡ ἐξήκοντα, δὲν ἐνθυμούμαι καλῶς, χιλιάδας φράγκων. Εἰρωνικὸν ψιθύρισμα ἠκούσθη ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ πανταχόθεν ἠκούοντο αἱ λέξεις : « Μὴ δέν, ἔλα-τελείωνε, μὴ δέν . . . » Ἀλλ' ὁ μικρὸς Γιλβέρτος, ὅστις ἦτο μετὰ τῶν πρώτων καὶ ὅστις μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης οὐδὲν σημεῖον ζωῆς ἔδειξε, προχωρεῖ καὶ λέγει ἀταράχως : « Ἐγὼ ἀγοραστὴν καὶ διὰ τὰ τέσσαρα ὁμοῦ τμήματα ἀντὶ 2,200,000 φράγκων ». Ὡς κεραυνὸς ἐνέσκηψεν ὁ λόγος τοῦ Γιλβέρτου. Βοὴ μεγάλη ἠκούσθη καὶ ἔπειτα ἐγένετο σιγὴ βαθυτάτη. Ἦσαν ἐκεῖ συνηγμένοι πάντες οἱ κτηματῖαι καὶ οἱ καλλιεργηταὶ τῶν περιχώρων, καὶ νὰ ἀκούσουν τόσον ποσὸν χρημάτων ῥιπτόμενον εἰς τὴν γῆν ! Θάμβος καὶ σέβας κατέλαβε τοὺς πάντας . . . Ἐν τούτοις ὁ κ. Γαλλάρδ κύπτει εἰς τὸ οὖς τοῦ Σανδριέρ, τοῦ πράκτορός του καὶ μάχη συνάπτεται μετὰ τῶν Γιλβέρτου καὶ Σανδριέρ . . . Τὸ ποσὸν ἀνέβη εἰς 2,500,000 φράγκων . . . Ὁ κ. Γαλλάρδ φαίνεται ἐνδοιάζων πρὸς στιγμὴν . . .

ἀλλ' ἀποφασίζει, καὶ . . . ἐξακολουθεῖ μέχρι τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων . . . Αὐτοῦ ἐστάθη, καὶ τὸ ὅλον ὁμοῦ κατεκυρώθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γιλβέρτου. . . Οἱ πάντες σπεύδοντες τὸν συμπιέζουν . . . Τὸ ὄνομα, τὸ ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ ; — Εἶνε μία Ἀμερικανίς, ἀποκρίνεται ὁ Γιλβέρτος, ὀνομάζεται κυρία Σκώτ .

— Κυρία Σκώτ ! ἀνεφώνησεν ὁ Παῦλος.

— Τὴν γνωρίζεις ; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ του.

— Ἄν τὴν γνωρίζω ! . . . ἂν τὴν ! . . . καθ' ὅλου . . . Ἀλλὰ ἐπῆγα εἰς τὸν χορὸν τῆς πρὸ ἐξ μηνῶν.

— Εἰς τὸν χορὸν τῆς ! . . . καὶ δὲν τὴν γνωρίζεις ! . . . Τί μέρος λόγου λοιπὸν εἶνε αὕτη ἡ κυρία ;

— Εἶνε χαριστάτη, ἐρασιμωτάτη, ἐξαισία, θαύμα θαυμάτων !

— Καὶ ὑπάρχει κύριος Σκώτ ;

— Βεβαίως, ὑψηλὸς καὶ ξανθός. Ἦτο καὶ αὐτὸς εἰς τὸν χορὸν τῆς . . . Μοῦ τον ἔδειξαν . . . Ἐχαιρέτιζεν ἀδιακρίτως δεξιά καὶ ἀριστερά. Ἀλλὰ καθόλου δὲν διεσκεδάζε, σὰς βεβαιῶ. Μᾶς παρετήρει καὶ ἐφαίνετο λέγων : « Τί εἶν' ὅλοι αὐτοὶ ἐδῶ οἱ ἄνδρες . . . Τί θέλουν ἐδῶ εἰς τὴν αἴθουσάν μου ; . . . » Ἡθέλωμεν νὰ ἴδωμεν τὸν κύριον Σκώτ καὶ τὴν μίς Πέρσιβαλ, ἀδελφὴν τῆς κυρίας Σκώτ . . . Καὶ ἤξιζε, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὸν κόπον !

— Αὐτοὺς τοὺς Σκώτ, εἶπεν ἡ κυρία Λαβαρδέν ἀποτεινομένη πρὸς τὸν κ. Λαρνάνκ, τοὺς γνωρίζετε ;

— Μάλιστα, κυρία, τοὺς γνωρίζω . . . Ὁ κ. Σκώτ εἶνε Ἀμερικανός, τεραστίως πλούσιος, ἐλθὼν πέρυσιν εἰς Παρίσιους νὰ ἀποκατασταθῇ . . . Εὐθὺς ὡς ἤκουσα τὸ ὄνομά του ἐνόησα ὅτι ἡ νίκη ἦτο βεβαιοτάτη· διότι ἡ οἰκογένεια Σκώτ ἠγόρασε κατὰ πρῶτον ἐν Παρίσι τοὺς μέγαρον δύο ἑκατομμυρίων φράγκων πρὸς τὸ ἄλσος τοῦ Μονσῶ.

— Μάλιστα κατὰ τὴν ὁδὸν Μουρίλλου, εἶπεν ὁ Παῦλος, διότι, ὡς σας εἶπον, ἐπῆγα εἰς τὸν χορὸν των. Ἦτο . . .

— Ἄφες λοιπὸν τὸν κ. Λαρνάνκ νὰ ὁμιλήσῃ τώρα, καὶ ἔπειτα μᾶς διηγείσαι τὴν ἱστορίαν τοῦ χοροῦ τῆς κυρίας Σκώτ.

— Ἀποκατεστάθησαν λοιπὸν οἱ Ἀμερικανοὶ μου ἐν Παρίσι τοὺς καὶ ἤρχισε νὰ πίπτῃ χρυσὴ βροχή. Ὡς ἀληθεῖς ὀψίπλουτοι ἐσκόρπιζαν δεξιά καὶ ἀριστερὰ τὰ χρήματα, διότι πρέπει νὰ εἰδεύρετε ὅτι ἡ περιουσία των εἶνε μόλις χθεσινή. Διηγοῦνται ὅτι ἡ κυρία Σκώτ πρὸ δέκα ἐτῶν ἐζήτει ἐλεημοσύνην εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Νέας Ὑόρκης.

— Ἐζήτει ἐλεημοσύνην !

— Οὕτω λέγουν, κυρία. Ἐπειτα ὑπανδρεύθη τὸν Σκώτ, υἱὸν τραπεζίτου τῆς Νέας Ὑόρκης . . . καὶ διὰ μιᾶς ἐκέρδισαν μίαν δίκην καὶ τὰ

χρήματα ἤλθον εἰς τὰς χεῖράς των ὄχι ἑκατομμύρια, ἀλλὰ δεκάδες ὄλαι ἑκατομμυρίων. Ἐχουν ἐν Ἀμερικῇ, δὲν εἰζεύρω τοῦ, ἀργυρωρυχείον, ἀκούετε, μεταλλεῖον σπουδαῖον, ἀληθινὸν μεταλλεῖον, μεταλλεῖον ἀργύρου. . . καὶ αὐτὸ τὸ μεταλλεῖον ἔχει ἄργυρον. . . Ἀ! νὰ ἰδῇτε τί πολυτέλεια θὰ ἀνατείλῃ εἰς τὸ Λογγεβάλ! . . Ἡμεῖς θὰ φαινώμεθα πτωχοί, ὅλοι οἱ ἐδῶ πλούσιοι. Λέγουν ὅτι δύνανται νὰ ἐξοδεύουν καθ' ἡμέραν ἑκατὸ χιλιάδας φράγκων.

— Χαρὰ ἔς τοὺς γείτονας! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Λαβαρδέν. Μία ἐκεῖ τυχοδιώκτις! . . Καὶ δὲν φθάνει τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ χειρότερον. . . μία αἰρετικὴ, πάτερ Κωνστάντιε, διαμαρτυρομένη, προτεστάντις!

Αἰρετικὴ! διαμαρτυρομένη! Ὡ τὸν δύσμοιρον ἐφημέριον! Καὶ ἴσα ἴσα ὁ γηραιὸς τοῦτο εὐθὺς διενόηθη ἅμ' ἀκούσας τὰς λέξεις τοῦ κ. Λαρνάκ: μία Ἀμερικανίς, ἡ κυρία Σκώτ. Ὡστε ἡ νέα δέσποινα τῆς ἐπαύλεως δὲν ἔμελλε νὰ φοιτᾷ εἰς τὴν ἐκκλησίαν! Διότι αὐτὸν τί τον ἔμελεν ἐὰν ἄλλοτε ἦτο ἐπαίτις! Τί τον ἔμελεν ἐὰν εἶχε δεκάδας καὶ μάλιστα δεκάδας ἑκατομμυρίων, ἅφ' οὗ δὲν ἦτο καθολικὴ! Δὲν θὰ ἐβάπτιζε τὰ παιδιά τῶν χωρικῶν, καὶ τὸ παρεκλήσιον τῆς ἐπαύλεως, ἐν ᾧ συχνάκις ὁ γηραιὸς ἐφημέριος προσεκαλεῖτο νὰ λειτουργήσῃ, ἐπέπρωτο νὰ μετασχηματισθῇ εἰς προτεστάντικὸν προσευκτήριον, ἔνθα ἔμελλε νὰ ἀντηχῇ ἡ παγερὰ ὁμιλία ἱερέως τινὸς καλβίνου ἢ λουθηρανοῦ.

Ἐν μέσῳ δὲ πάντων τῶν κατατεθλιμμένων καὶ ἀπηλπισμένων, μόνος ὁ Παῦλος ἐφαίνετο περιχαρὴς καὶ φαιδρὸς.

— Ἐρασμιωτάτῃ αἰρετικῇ ὅπως ὀνόμασε, εἶπε, καὶ μάλιστα, ἂν θέλετε, δύο ἐρασμιώταται αἰρετικαί! Πρέπει νὰ τὰς ἰδῇτε τὰς δύο ἀδελφὰς ἐρίππους εἰς τὸ δάσος, ἀκολουθουμένας ὑπὸ δύο τρώων δ' ἀπποκόμων. . .

— Ἐμπρὸς λοιπόν, Παῦλε, εἰπέ μας ὅτι εἰζεύρεις, εἰπέ μας περὶ τοῦ χοροῦ. . . Πῶς ἐπῆγες εἰς τὸν χορὸν τῶν Ἀμερικανίδων;

— Ὡλὼς τυχαίως! . . Ἦτο Τετάρτη καὶ ἡ θεία μου ἡ Βαλεντίνη ἐδέχετο τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ἐπιστρέφω ἔς τὰς δέκα ἄλλα πρέπει νὰ εἰζεύρετε ὅτι αἱ Τετάρται τῆς θείας μου Βαλεντίνης δὲν εἶνε πολλὰ διασκεδαστικά. . . Μετὰ εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας βλέπω τὸν Ῥογήρον, ὅστις ἱεροκρυφίως ἠτοιμάζετο νὰ δραπετεύσῃ. Τὸν προσφθάνω εἰς τὴν ἑξω θύραν καὶ προσπαθῶ νὰ τον κρατήσω. «Ἀ μπᾶ!», μοῦ λέγει, τῶν ἀδυνάτων! δὲν εἰμπορῶ νὰ μείνω. — Καὶ ποῦ πηγαίνεις; — Εἰς τὸν χορὸν. — Τίνος; — Εἰς τοῦ Σκώτ ἔρχεσαι καὶ σύ; — Δὲν εἶμαι προσκεκλημένος. — Καὶ μήπως εἶμ' ἐγώ! — Πῶς! δὲν εἶσαι; — Ὁχι, θὰ ὑπάγω μ' ἓνα φίλον μου. —

Καὶ τοὺς γνωρίζει ὁ φίλος σου τοὺς Σκώτ; — Μόλις, ἀλλ' ἀρκετὰ ὥστε νὰ μας παρουσιάσῃ καὶ ἡμᾶς τοὺς δύο. . . Ἐλα λοιπόν. . . Θὰ ἰδῇς τὴν κυρίαν Σκώτ. — Ὡ! τὴν εἶδα ἐφιππον εἰς τὸ δάσος. — Ὅταν εἶν' ἐφιππος δὲν ἔχει ἀνοικτὰ τὰ στήθη. . . δὲν εἶδες τοὺς ὤμους τῆς. . . καὶ ἴσα ἴσα τοὺς ὤμους τῆς πρέπει νὰ ἰδῇς. . . δὲν ὑπάρχει μέχρις ὥρας ἄλλο πρᾶγμα καλλίτερον ἐν Παρισίοις. . . Καὶ τί νὰ σὰς εἰπῶ! ἐπῆγα εἰς τὸν χορὸν. . . καὶ εἶδα τὰ κόκκινα μαλλιά τῆς κυρίας Σκώτ. . . καὶ εἶδα τοὺς λευκοὺς ὤμους τῆς κυρίας Σκώτ. . . καὶ ἐλπίζω νὰ τοὺς ἐπανίδω ὅταν θὰ γείνουν χοροὶ εἰς Λογγεβάλ. . .

— Παῦλε! ὑπέλαβεν ἡ κ. Λαβαρδέν δεικνύουσα αὐτῷ διὰ νεύματος τὸν γηραιὸν ἐφημέριον.

— Ὡ! πάτερ Κωνστάντιε, ζητῶ συγγνώμην. . . Μήπως εἶπα τίποτε; . . Δὲν πιστεύω. . .

Ὁ τᾶλας ἐφημέριος οὐδὲν ἤκουσε, διότι ἀλλοῦ εἶχε τὸν νοῦν του. Ἐφ' ἀνταῖο κατ' ὁδὸν τὸν νέον ἐφημέριον τῆς ἐπαύλεως ἰστάμενον πρὸ ἐκάστης οἰκίας καὶ εἰσάγοντα ὑπὸ τὰς θύρας τομίδια προτεστάντικων βιβλίων.

Ἐξακολουθῶν ὁ Παῦλος τὴν διήγησιν του περιέγραψεν ἔνθους τὸ μέγαρον. . . θαῦμα ἰδέσθαι.

— Ἀφιλοκαλία καὶ χονδροκοπία, ὑπέλαβεν ἡ κ. Λαβαρδέν.

— Καθόλου, μητέρα, καθόλου! οὔτε ἀφιλοκαλία οὔτε χονδροκοπία. . . Ἐπιπλα θαυμάσια, ἐν τάξει μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ πρωτοτυπίας. . . φυτοκομεῖον ἀπαράμιλλον, κατακλυζόμενον ὑπὸ ἡλεκτρικοῦ φωτός. Ἐντὸς τοῦ φυτοκομεῖου ἦσαν τὰ διάφορα ἀναψυκτικά, ὑποκάτω κληματαριᾶς φορτωμένης σταφύλια. . . καὶ ἦτο Ἀπρίλιος. . . καὶ ὅστις ἤθελε εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ κόψῃ! Τὰ σύμβολα τοῦ κοτιλλιδὸν θὰ ἤξιζαν τεσσαράκοντα χιλιάδας φράγκων. Καὶ ἦσαν πολύτιμα κοσμήματα, ζαχαροθήκαι, ἐξαίσια ἄλλα κομψὰ πράγματα, καὶ οἱ προσκεκλημένοι παρεκαλοῦντο νὰ τα κρατήσουν εἰς ἀνάμνησιν τοῦ χοροῦ. . . Ἐγὼ δὲν ἐπῆρα τίποτε, ἀλλὰ πλεῖστοι ὅσοι ἄλλοι δὲν ἔμειναν ὀπίσω. . . Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ Ῥογήρὸς με διηγῆθη τὴν ἱστορίαν τῆς κυρίας Σκώτ. . . διέφερεν ὀλίγον τῆς ἱστορίας τὴν ὁποίαν διηγῆθη πρὸ ὀλίγου ὁ κ. Λαρνάκ. Ὁ Ῥογήρὸς μ' εἶπεν ὅτι τὴν κ. Σκώτ τὴν εἶχον κλέψῃ μικρὰν σχοινοβάται, καὶ ὅτι ὁ πατήρ τῆς τὴν ἀνεκάλυψεν ἐν κινήτῳ σχοινοβατικῷ θεάτρῳ, πηδῶσαν σημαίας καὶ διαρχομένην διὰ μέσου στεφανίων χαρτίνων. . .

— Σχοινοβάτις! ἀνεφώνησεν ἡ κ. Λαβαρδέν, πολὺ προτιμότερα ἦτο ἡ ἐπαίτις.

— Καὶ ἐν ᾧ ὁ Ῥογήρὸς με διηγείτο τὸ νόστιμον τοῦτο διήγημα, ἔβλεπα ἐρχομένην ἀπὸ τοῦ βάρους διαδρόμου τινὸς τὴν σχοινοβάτιδα ἐν τῷ μέσῳ θαυμασίων ταινιῶν καὶ τριχάπτων

καὶ ἐθαύμαζα τοὺς ὧμους τῆς, τοὺς λαμπροτάτους ἐκείνους ὧμους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκυμάτιζε περιδέραιον ἀδαμάντινον· καὶ τί ἀδάμαντες ἦσαν ἐκεῖνοι! Φκντασθῆτε, ἔλεγον ὅλοι, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐπώλησε κρυφίως εἰς τὴν κυρίαν Σκῶτ τὸ ἥμισυ τῶν ἀδαμάντων τοῦ στέμματος, καὶ οὕτω κατώρθωσε νὰ ἔχῃ τὸν παρελθόντα μῆνα περίσσευμα δεκαπέντε ἐκατομμυρίων. Ἦτο δὲ μεγαλοπρεπεστάτη ἡ μικρὰ ἐκείνη σχοινοβάτης ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπειριγράπτου λαμπρότητος.

Ὁ Παῦλος εἶχεν ὄρεξιν νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἀλλ' ἡ μήτηρ του τὸν ἐκράτησε. Ἐνώπιον τοῦ σφόδρα δυσηρεστημένου κ. Λαρκιν μετὰ παιδικῆς ἀφελείας ἀσυγχωρήτου ἐξέφραξε τὴν χαρὰν του, διότι ἐμελλε νὰ ἔχῃ γείτονα τὴν εὐμορφωτάτην Ἀμερικανίδα.

Ἐν τούτοις ὁ πατὴρ Κωνσταντῖος ἡτοιμάζετο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Λογγεβάλ, ἀλλ' ὁ Παῦλος τὸν ἐκράτησεν ἰδὼν αὐτὸν ἐγειρόμενον.

— Ὅχι, ὄχι, πάτερ, εἶνε ἀμαρτία νὰ κάμετε ἄλλην μίαν φορὰν τὸν δρόμον αὐτὸν μετὰ τὴν ζέστην πεζός. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σας συνοδεύω ἐφ' ἀμαξίας. Πολὺ δυσχερεστοῦμαι νὰ σας βλέπω καταλυπημένον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ σας διασκεδάσω ὀλίγον. Ὡ! ἀς εἰσθε καὶ ἅγιος, ἐγὼ πολλὰκις μετὰ τῆς τρέλες μου σὰς κάμνω καὶ γελάτε.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀμφότεροι ὅτε ἐφημέριος καὶ ὁ Παῦλος ἐφέροντο ἐφ' ἀμαξίας πρὸς τὸ χωρίον. Ὁ δὲ Παῦλος ἐλάλει, ἐλάλει, ἐλάλει, διότι δὲν ἦτο παροῦσα ἡ μήτηρ του νὰ τον περιστέλλῃ ἡ χαρὰ του ἥτο ὑπέρμετρος.

— Ὅχι, πάτερ Κωνσταντίε, κυττάξατε, δὲν ἔχετε δίκαιον νὰ θεωρῆτε τὰ πράγματα τόσον τραγικά... Κυττάξατε τὴν φοραδίτσα μου πῶς καλπαίζει! πῶς ὑψώνει τὰ πόδια τῆς. Δὲν τὴν εἰξεύρατε. Καὶ εἰξεύρατε πόσον τὴν ἐπλήρωσα; Τετρακόσια φράγκα. Καὶ ποῦ νὰ σας λέγω ποῦ τὴν ἐξετρύπωσα. Ἀλλὰ κυττάξατε πῶς τρέχει... Ἀρκεῖ ἀπαξ νὰ πάρῃ δρόμον καὶ τρέχει τέσσαρας λεύγας τὴν ὥραν. Δὲν πιστεύω νὰ βιάζεσθε, θέλετε νὰ περάσωμεν μὲς ἀπὸ τὸ δάσος; Θὰ σας ὠφελήσῃ νὰ ἀναπνεύσετε ὀλίγον καθαρόν ἀέρα... Ἐὰν εἰξεύρατε πόσον σας ἀγαπῶ, πάτερ Κωνσταντίε, καὶ πόσον σας σέβομαι! Δὲν πιστεύω νὰ εἶπα πάρα πολλὰς ἀνοησίες πρὸ ὀλίγου ἐμπρός σας. Ἀλλως πολὺ θὰ δυσχερεστηθῶ!..

— Ὅχι, παιδί μου, τίποτε δὲν ἤκουσα.

Ὁ Παῦλος ἔστρεψε πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἡ ἀμαξία εἰσῆλθεν ὑπὸ τὸ δάσος. Ἀναλαμβάνων δὲ τὴν πρώτην φράσιν του:

— Σὰς ἔλεγον λοιπόν, εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχετε δίκαιον νὰ θεωρῆτε τὰ πράγματα τόσον τραγικά! Θέλετε νὰ σὰς εἶπω τί σκέπτομαι; Ὅτι ἐγινεν, ἐγινε πρὸς μεγάλην εὐτυχίαν.

— Πρὸς μεγάλην εὐτυχίαν;

— Μάλιστα, πρὸς μεγάλην εὐτυχίαν... Προτιμῶ ἐγὼ νὰ εἶνε εἰς τὸ Λογγεβάλ οἱ Σκῶτ μᾶλλον παρὰ οἱ Γαλλὰρδ. Δὲν ἠκούσατε πρὸ ὀλίγου τὸν κ. Λαρκιν, ὅστις ἔλεγεν ὅτι οἱ Σκῶτ σκορπίζουν τὰ χρήματά ἀσυλλόγιστα. Δὲν εἶνε ἀσυλλόγιστος ὁ ἐξοδεύων, ἀσυλλόγιστος εἶνε ὁ κρύπτων τὰ χρήματά του. Οἱ πτωχοὶ σας—διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν σας πρὸ πάντων σκέπτεσθε—λοιπὸν οἱ πτωχοὶ σας ἀπὸ σήμερον εἶνε ἄνθρωποι εὐτυχεῖς. Ἰδοὺ ἡ γνώμη μου. Ἀλλὰ ἡ θρησκεία;... μάλιστα, ἡ θρησκεία... Δὲν θὰ ἐρχονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν! Τοῦτό σας λυπεῖ, καὶ εἶνε φυσικόν, ἀλλὰ θὰ σας στέλλουν χρήματα, πολλὰ χρήματα... καὶ σεῖς θὰ τα δέχεσθε καὶ θὰ ἔχετε πολὺ δίκαιον. Βλέπετε ὅτι δὲν μου λέγετε ὄχι. Βροχηδὸν θὰ πίπτουν τὰ χρήματα εἰς τὸ ἐξῆς. Κίνησις! θόρυβος! ὀχήματα, ταχυδρόμοι κατασκονισμένοι, προσκλητήρια, κυνήγια, χοροὶ, πυροτεχνήματα... Καὶ ἐκεῖ, εἰς τὸ δάσος τοῦτο, εἰς τὴν δενδροστοιχίαν ἐδῶ, ὅπου τῶρα εὐρισκόμεθα, θὰ δύναμαι νὰ ἀνευρίσκω ἴσως τοὺς Παρισίους πρὶν παρέλθῃ πολὺς χρόνος. Θὰ βλέπω συχνὰ τὰς δύο ἀμαζόνας καὶ τοὺς δύο τῶν δὲ ἱπποκόμους, περὶ ὧν ἔλεγον πρὸ ὀλίγου. Δὲν σους εἰξεύρατε πόσον εἶνε κομψαὶ καὶ χαρίεις αἱ δύο ἀδελφαὶ ἑφιπποὶ! Πρωτὴν τινὰ εἰς τοὺς Παρισίους παρακολουθῶν αὐτὰς περιήλθον ὅλον τὸ δάσος τῆς Βουλώνης. Ἀκόμη τὰς βλέπω. Ἐφόρουν πῖλους ὑψηλοὺς φαίους καὶ σκέπην κοντὴν μαύρην κολλητὴν εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ δύο μεγάλας ἀμαζόνας μετὰ μίαν μόνον ῥαφήν ὀπίσω εἰς τὴν ῥάχιν... καὶ πρέπει αἱ γυναῖκες νὰ ἔχουν σῶμα πολὺ κανονικὸν διὰ νὰ φοροῦν τοιοῦτου εἶδους ἀμαζόνας...

Ὁ ἐφημέριος ἀπὸ τινος ἤδη ὥρας οὐδόλως προσεῖχεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Παύλου. Ἡ ἀμαξία ἔτρεχεν ἐντὸς δενδροστοιχίας λίαν μακρᾶς καὶ εὐθείας. Κατὰ τὸ ἄκρον δὲ τῆς δενδροστοιχίας ταύτης ὁ ἐφημέριος ἐβλεπεν ἱππέα ἐρχόμενον καλπαζόντα.

— Κύτταξε, σὲ παρακαλῶ, εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, κύτταξε· σὺ ἔχεις ὀφθαλμοὺς καλλιτέρους. Σὰν νὰ εἶνε ὁ Ἰωάννης ἡ μήπως ἔχω λάθος;

— Μάλιστα, ὁ Ἰωάννης εἶνε, ἐγνώρισα τὴν ψαρὴν φοραδὰ του.

Ὁ Παῦλος ἡγάπα τοὺς ἵππους καὶ πάντοτε πρὶν παρατηρήσῃ τὸν ἱππὲα παρετήρει τὸν ἵππον. Τῷ ὄντι ἦτο ὁ Ἰωάννης, ὅστις διακρίνας μακρόθεν τὸν ἐφημέριον καὶ τὸν Παῦλον, ἐκίνησεν εἰς τὸν ἀέρα τὸ πηλίκιον του κεκοσμημένον διὰ δύο χρυσοῦν σειραδίων. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ὑπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ ἐν τῷ συντάγματι τῷ σταθμεύοντι ἐν Σουβινῇ.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἵστατο πρὸ τῆς ἀμάξης, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἐφημέριον:

— "Ερχομαι, εἶπεν, ἐκ τῆς οἰκίας σας, νοννέ μου, καὶ μ' εἶπεν ἡ Παυλίνα ὅτι ἐπήγατε εἰς Σουβινὴν διὰ τὴν πώλησιν. . . Λοιπὸν τίς τὴν ἡγόρασε τὴν ἔπαυλιν ;

— Μία Ἀμερικανίς, κυρία Σκώτ.

— Καὶ τὸν Λευκὸν στέφανον ;

— Ἡ αὐτὴ κυρία Σκώτ.

— Καὶ τὴν Ροζεραίην ;

— Ἡ κυρία Σκώτ καὶ αὐτήν.

— Καὶ τὸ δάσος. . . μήπως ἡ κυρία Σκώτ ;

— Καλὰ το εἶπες, ὑπέλαθεν ὁ Παῦλος . . . Καὶ τὴν γνωρίζω, τὴν κυρίαν Σκώτ . . . καὶ θὰ ἔχωμεν διασκεδάσεις εἰς Λογγεβάλ. . . Θὰ σε παρουσιάσω. . . Μόνον ὁ ἅγιος ἐφημέριος ἐπικράνθη ὀλίγον. . . διότι εἶνε Ἀμερικανίς, πρε-
τεστάντις.

— "Α! ἀλήθεια, νοννέ μου. . . Ἀλλ' ἄς εἶνε περὶ τούτων ὁμιλοῦμεν αὐριον. Θὰ ἔλθω νὰ φάω μαζί σας, τὸ εἶπα εἰς τὴν Παυλίαν. Δὲν ἔγω τώρα καιρὸν νὰ σταθῶ, διότι εἰμαι τῆς ἐ-
βδομάδος, καὶ ὀφείλω νὰ εἶμαι ἐντὸς τριῶν ὥ-
ρῶν εἰς τὸν σταθμὸν. . . Χαίρετε.

Καὶ ὁ μὲν ὑπολογαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ ἀ-
πεμακρύνθη καλπάζων, ἡ δὲ ἄμαξα ἐξηκολού-
θησε τὸν δρόμον τῆς.

— Τί παλληκαρί αὐτὸς ὁ Ἰωάννης !, εἶπεν ὁ Παῦλος.

— "Ω ! βέβαια.

— Δὲν ὑπάρχει ἄλλος καλλίτερός του εἰς ὅ-
λην τὴν ὑφήλιον.

— "Οχι, βέβαια δὲν εἶν' ἄλλος !, προσέθη-
κεν ὁ ἐφημέριος καὶ ἐστράφη ἵνα ἴδῃ τὸν Ἰω-
άννην, ὅστις ἠφανίζετο ἤδη εἰς τὸ δάσος.

— "Ω, εἰσθε σεῖς, πάτερ Κωνστάντις.

— "Οχι, ὄχι ἐγὼ δὲν εἰμαι.

— Θέλετε λοιπὸν νὰ σας εἶπω ἓνα λόγον ;
Δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ὑφήλιον ἄλλος καλλίτερος
τῆς ἀγιωσύνης σας καὶ τοῦ Ἰωάννου . . . "Α !
αὐτὸ εἶνε ἡ ἀλήθεια ! . . . Κυττάξατε, κυτ-
τάξατε τί ὠραῖος τόπος διὰ καλπασμόν ! "Ας
τὴν ἀφήσω νὰ καλπάζῃ ὅπως θέλῃ.

Καὶ διὰ τῆς ἄκρας τῆς μάστιγος ἐθώπευσε
τὴν πλευρὰν τῆς φορβάδος, ἥτις ἤρχισε νὰ
καλπάζῃ λαμπρότατα, ὁ δὲ Παῦλος περιχαρὴς
ἀνεφώνησε :

— Μὰ κυττάξατε λοιπὸν πῶς ὑφώνει τὰ πό-
δια τῆς, πάτερ Κωνστάντις ! Κυττάξατε λοιπὸν
πῶς ὑφώνει τὰ πόδια τῆς ! Καὶ πόσον κανονικὰ
'σὰν νὰ εἶνε μηχανή ! Σκύψετε νὰ ἰδῇτε . . .

Καὶ ὁ γηραιός, χαριζόμενος τῷ Παύλῳ, ἔ-
κυψεν ἵνα ἴδῃ πῶς ἡ φορβάς ὑφώνει τοὺς πό-
δας. . . ἀλλ' εἶχεν ἄλλου τὸν νοῦν του.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΤΟ ΕΤΟΣ 1000

[Ἀπόσπασμα πραγματείας ἀναγνωσθείσης ἐν τῷ φιλολογ.
Συλλόγῳ "Παρνασσῷ"].

Δ'

Εἶνε περίεργον ὅτι εἰς τὴν ἐπικρατήσιν χυ-
δαίων προλήψεων συντείνει πολλάκις ἡ σύμ-
πτωσις περιστάσεων τυχαίων, ἂν καὶ ἡ σύμπτω-
σις αὕτη ὑπάρχει μόνον κατ' ἐπιφάνειαν, ὁ δὲ
θέλων νὰ ψυχολογήσῃ θὰ ἴδῃ ὅτι αἱ ὡς τυχαῖαι
ἐκλαμβανόμεναι περιστάσεις εἶνε ἀπεναντίας συ-
νέπειαι φυσικαὶ τῆς καταστάσεως καὶ ὅτι στε-
νὸς καὶ ἀπόκρυφος σύνδεσμος ὑφίσταται μεταξὺ
ταύτης καὶ ἐκείνων.

Κατὰ τὰς εὐαγγελικὰς προφητείας καὶ τὰς
ἐπεξηγήσεις, σημεῖα πολλὰ ἐμελλον νὰ προ-
ηγηθῶσι τῆς τελευταίας ἡμέρας, ἀπαίσιοι
δὲ συμφοραί, λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ θρώσεις
καὶ πόλεμοι καὶ σφαγαὶ καὶ ἄλλα δεινὰ θὰ
ἐνέσκηπτον ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος· σημεῖα
θὰ ἐφαίνοντο ἐν οὐρανοῖς καὶ ψευδοπροφῆται
θὰ ἠγείροντο, πρῶδρομοὶ τοῦ ἄρχοντος τοῦ
σκότους. Πάντα ταῦτα σχεδὸν κατὰ γράμμα
συνέβησαν, διότι οἱ ἄγροὶ καταστραφέντες καὶ
ἐρημωθέντες ἐκ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐπιδρομῶν
δὲν ἐσπάρησαν ὑπὸ τῶν ἐμφόδων γεωργῶν, οἵ-
τινες οὐδὲ καὶ ἐσχέποντο νὰ καλλιεργήσωσι
τὴν γῆν, ἀφοῦ τὸ ἔργον των θάσσον ἢ βράδιον
θὰ ἐματαιοῦτο Διὸ σιτοδεία δεινὴ ἐμάστισε
τὴν ἀνθρωπότητα καὶ αἱ ὀδύναι τῆς πείνης ἐξ-
ῆπτον ἔτι μᾶλλον τὴν πυρέσσουσαν αὐτῆς φαν-
τασίαν. Ὁ λιμὸς ἐποίησε θραῦσιν ἀνὰ πᾶσαν
τὴν γῆν, ἐπικρατήσας ἰδίως ἐν τῇ Ἀνατολῇ, τῇ
Ἑλλάδι, τῇ Ἰταλίᾳ, τῇ Γαλλίᾳ καὶ τῇ Ἀγ-
γλίᾳ. Τὸ μόδιον τοῦ σίτου, λέγει ὁ σύγχρονος
ἱστορικός Γλαβερ, ἐτίματο 60 χρυσῶν sols. Οἱ
πλούσιοι ἐγένοντο ἰσχυροὶ καὶ ὥχροι, οἱ πένη-
τες κατέτρωγον τὰς βοτάνας, τὰς ρίζας καὶ τοὺς
κλάδους τῶν δένδρων, τινὲς δὲ ἔφθονον καὶ μέ-
χρι τοιούτου σημείου μανίας, ὥστε φρικτὸν εἶ-
πεῖν ! κατέτρωγον καὶ ἀνθρωπίνης σάρκας. Οἱ
ἰσχυρότεροι μεταβαίνοντες εἰς τοὺς δρόμους ἐ-
νῆδρευον ὡς ἄγρια θηρία, ἐπέπιπτον κατὰ τὰν
ἀσθενεστέρων, τοὺς διεμέλιζον καὶ τοὺς ἔσθιον.
Ἄλλοι ἀπεπλάων μικρὰ παιδιὰ, προσελκύοντες
αὐτὰ διὰ τινος καρποῦ ἢ ὡοῦ καὶ ὀδηγοῦντες
αὐτὰ εἰς μέρη ἀπόκεντρα τὰ κατεβρόχθιζον.
Ἡ ἀνθρωποφαγία κατέστη ἀληθὲς πάθος καὶ
κατήντησαν τὰ ζῶα νὰ ὦσιν ἀσφαλέστερα τοῦ
ἀνθρώπου ! Εἰς τοσοῦτο δ' ἐφθασεν ἡ μανία αὐ-
τῇ, ὥστε ἀπετόλμησέ τις δημοσίᾳ νὰ ἐκθέσῃ
εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως Τούρνου σάρκα ἀν-
ρωπίνης πρὸς πώλησιν. Συληθθεὶς δὲν ἠρνήθη
τὴν πρᾶξίν του καὶ ἐκάθ' ὥν, ἀλλ' ἐν τοσοῦ-
τῳ ἄλλος τις μεταβάς νύκτωρ ἐξέθαψεν αὐτὴν
ἐκείνην τὴν σάρκα, δι' ἣν κατεδικάσθη ὁ ἀνόςιος

Τὸ πνεῦμα κάμνει χιλιάς ἀνοησίας ὅταν δὲν
συναδνεύεται ὑπὸ τῆς κρίσεως.